

HOOFDSTUK 1

DE EERSTE DAG

Betrokken oppas (m/v) gevraagd voor één of twee avonden in de week. Geen binnenzitter, maar iemand die energiek en enthousiast is. Heb je genoeg verantwoordelijkheidsgevoel om een jongen van tien jaar te begeleiden en ben je ouder dan 25 jaar, aarzel dan niet om te reageren op deze advertentie. Vergoeding van tien euro per uur.

Sylvia had de advertentie een paar dagen eerder in de Katwijkse Post zien staan. Een krant die ze nooit eerder had gezien, maar toevallig in haar handen kreeg toen ze eerder piekerend door Katwijk aan Zee slenterde.

Sylvia was al meer dan dertig jaar niet meer in Katwijk geweest. Na haar kinderjaren aan de kust bij haar grootouders te hebben doorgebracht, had ze geen enkele behoefte meer gevoeld om terug te gaan. Vanaf het moment dat ze met de gedachte begon te spelen, groeide haar behoefte naar de zoute wind in haar lange, blonde haren. En wanneer dat gevoel zich eenmaal in je genesteld had, was er blijkbaar, zelfs na al die vergeten jaren, geen ontkomen meer aan. Als warme paraffine in een lavalamp kwam een verlangen naar de verkwikkende zilte zeelucht bovendrijven en herinnerde ze zich hoe een strandwandeling vastgeroeste gedachtegangen kon openbreken.

Terwijl ze haar auto een parkeergarage in het centrum inreed, werd ze zich vaag bewust van een nostalgisch gevoel dat langzaam de kop op stak. Vreemd, want ze was er van overtuigd dat dit betonnen monster er in haar tijd nog niet stond.

Op weg naar het strand wandelde Sylvia, net als vroeger, over de Princestraat, toen nog hand in hand met haar opa en oma. Ze keek links en rechts om zich heen en aanschouwde de winkels in de drukke, maar gezellige winkelstraat van het dorp. Winkels die ze zich niet meer kon herinneren. Ze slenterde in de richting van een boekwinkeltje, waar de grappige naam “Het Boektieltje” op de gevel stond. Ze bleef even bij de open entree staan, terwijl haar blik nieuwsgierig over het rek met kranten gleed. Benieuwd of er stiekem toch nog wel eens iets in een slaperig vissersdorpje gebeurde, haalde ze een exemplaar van het lokale sufferdje uit de schappen en kocht het. Tot haar grote verbazing bleek de krant niet half zo suf als ze in eerste instantie had gedacht. Goed, het bleek geen wereldnieuws te bevatten, maar toch was het aardig om te weten dat er nog mensen waren die zich druk maakten om het voortbestaan van een kastanjeboom van honderdtwintig jaar oud, die vleermuizen wilden beschermen die in de bunkers in de duinen verbleven, die zich hard maakten om een 4x4 parcours te creëren tijdens de feestweek en dat soort dingen. Maar het belangrijkste wat de krant haar bood, was de oplossing voor het probleem dat haar door het lokale nieuws spontaan te binnen schoot. Ze liep al weken te tobben hoe ze haar opdracht het beste zou kunnen uitvoeren en deze krant had haar de oplossing op een presenteerblaadje gegeven.

Ze dacht terug aan het moment waarop ze haar opdracht had ontvangen. Even later had de Gerenommeerde haar apart genomen. Hoewel hij de inhoud niet kende, was hij op de hoogte van haar missie en hij adviseerde haar eens in Katwijk te kijken. Ze kon zich niet voorstellen dat dit krantenbericht de reden was geweest, maar ze was hem er wel dankbaar voor.

Sylvia zat op de bank in haar modern ingerichte appartement. Met de krant in haar handen droomde ze weg naar vroeger jaren, waarin ze als klein meisje onbekommerd en vrij met een handjevol vriendinnen en wat vriendjes de dagen spelend in de duinen doorbracht.

Waar ze naar kogels van schietoefeningen zocht en nieuwsgierig, maar stiekem, de bunkers bezocht die daar als stille getuigen van een afschuwelijke tijd waren overgebleven.

Ze sloeg de krant voor de zoveelste keer dicht en glimlachte zelfvoldaan.

Ondanks dat ze alleen in huis was, liep ze heupwiegend naar de telefoon en toetste voor de tweede keer het telefoonnummer in, dat onderaan de advertentie stond. Ze moest zeker weten dat de afspraak op de afgesproken tijd doorging.

‘Met Hans Klinkhamer.’

‘Dag Hans, je spreekt nog een keer met Sylvia. We hebben gisteren bij je thuis kennisgemaakt.’

‘Hé Sylvia, dat is toevallig. Ik wilde je net bellen om onze afspraak van vanavond acht uur te bevestigen. Gewoon even voor de zekerheid.’

‘Dat is zeker toevallig. Daar bel ik ook voor.’ Ze giechelde als een schoolmeisje.

‘Nou, onze organisatorische kwaliteiten zijn in ieder geval dik in orde. Daar ben ik blij om.’

‘Ik ook! We zitten aardig op één lijn.’

‘Gelukkig maar. Misschien vindt je mijn aanpak een beetje overdreven, maar het is voor mij heel belangrijk dat het tussen jou en Jack klikt.’

‘Dat snap ik heel goed. Ik vind het helemaal niet vreemd. Het is je enige zoon en je staat er verder ook maar alleen voor. Ik vindt het juist heel slim. En voor mij is het ook prettig dat ik alvast even kan, ehh... proefdraaien, zeg maar.’

‘Dat is leuk om te horen. Ik heb hier een heel goed gevoel over. We zien je vanavond!’

‘Dag Hans. Tot vanavond.’

De dag hiervoor bleek dat ze als enige op de advertentie had gereageerd. Hans leek enthousiast en bleek bovendien erg aantrekkelijk. Met tegenzin moest ze toegeven dat deze Hans Klinkhamer door haar gedachten bleef zwerven. Ze zette hem uit haar hoofd, dat moest wel en liep de trap op naar haar slaapkamer.

Omdat Sylvia die avond scherp en besluitvaardig moest zijn, besloot ze een hazenslaapje te doen. Ze liep naar haar kledingkast en kleedde zich langzaam uit. Normaal gesproken zou ze de jurk zonder nadenken over de stoel van haar kaptafel hangen, maar vandaag niet. Ze wilde dat Hans haar vanavond van haar beste kant zou zien en dat kon niet in een jurk met kreukels of valse vouwen, daarom hing ze de jurk voorzichtig aan een hanger en sloot de kast. Ze trok de rest van haar kleding uit en hing dit alsnog over de stoel. Voor de zekerheid zette ze de wekker en kroop onder het dekbed.

Om zeven uur haalde het irritante gepiep van de wekker haar ruw uit haar slaap. Uitgerust, maar met een slaperig gezicht, stapte ze uit bed. Voorzichtig haalde ze de bordeauxrode jurk weer uit de kast. De jurk zag er opwindend, maar tegelijk degelijk uit. Het décolleté was diep, maar niet diep genoeg om de jurk ordinair te maken. De onzichtbare panty eronder maakte het geheel af. Het was net niet teveel voor een toekomstige kinderoppas. Met soepele tred verliet ze de kamer.

Sylvia draaide de oprit van de fraaie bungalow aan de Zwarteweg op. Ze parkeerde en nadat ze was uitgestapt, keek ze vol verwondering om zich heen. De tuin naast de oprit werd zo te zien onderhouden door een tuinman met liefde voor zijn vak en een onbepert budget. Aan weerszijden stond het vol bijzondere bloemen en planten, die de tuin een haast feeërieke uitstraling gaven. Er leidde een smal paadje tussen de kleurige heesters en wilde bloemen door. Bij een volle struik met roodgele bloemen stond ze even stil en snoof de heerlijke geur van kamperfoelie op. Ze genoot nog van het zoete aroma, toen ze onverwacht de voordeur hoorde openen. Onwillekeurig schrok ze van de mannenstem die haar een goedenavond wenste. Als een betrap schoolmeisje schoot ze overeind, een vuurrode blos verscheen op haar wangen.

‘Je hoeft niet te schrikken, hoor. Je mag best aan de bloemen ruiken,’ zei Hans Klinkhamer terwijl zijn sympathieke stem een glimlach verried.

Ze keken elkaar aan, waarbij Sylvia zijn ogen over haar lichaam voelde glijden. Ze deed alsof ze verlegen wegkeek, maar nam in werkelijkheid een geofende pose aan, waarbij haar blanke huid, die een lichte teint van de zon had, uit de schaduw van de struik trad. Ze zette een halve stap terug en kromde haar rug iets, zodat haar perfecte figuur nog beter uitkwam in de zorgvuldig gekozen jurk.

‘Ik voel me een beetje betrap,’ antwoordde ze quasi verlegen, terwijl ze Hans voor de tweede keer nauwkeurig in zich op nam. Hij zag er goed uit: groot en breed, met donker haar en een erg knap gezicht.

‘Geneer je niet, dat is nergens voor nodig,’ antwoordde Hans. Hij glimlachte charmant en stak zijn hand uit. ‘Fijn dat je weer kon komen, Sylvia.’

Ze glimlachte haar liefste lach terug en even dreigde ze te verdrinken in zijn schitterende felgroene kijkers. Ze schrok van zichzelf en probeerde zich weer in de hand te krijgen. Resoluut stak ze ook haar hand uit. ‘Fijn dat ik weer mócht komen,’ antwoordde ze.

‘Kom binnen.’

Ze volgde hem en opnieuw stond ze versteld van de ruime entree.

‘Je hebt echt een schitterend huis,’ zei ze vol bewondering.

‘Dank je. Dat kan ik niet vaak genoeg horen, want er is hard voor gewerkt,’ antwoordde Hans glimlachend.

‘Waar is Jack, als ik vragen mag?’

‘Hij zit boven achter de computer. Ik zal hem even halen,’ antwoordde Hans. ‘Hij is wat verlegen, maar dat zit in de familie.’

‘Daar merk ik anders niets van.’

‘Het was een grapje. Sorry. Ik zeg altijd van die stomme dingen als er een mooie vrouw naast me staat.’ Hans hief zijn handen geschrokken omhoog en keek verbaasd. ‘Waarom zeg ik dat nou weer hardop? Je zult wel denken dat je met een idioot te maken hebt.’

Sylvia glimlachte en kreeg opnieuw een kleine bloes op haar wangen. Dit keer een oprechte. Ze zag Hans tot diep in zijn nek kleuren en vond dat ze iets moest zeggen om het moment voor hem iets minder gênant te maken. ‘Dat denk ik niet snel, hoor. Bovendien vind ik dat iemand zich nooit voor een complimentje hoeft te schamen.’

Ze zag Hans opgelucht ademhalen. Zonder verder nog iets tegen elkaar te zeggen liet ze zich naar de woonkamer begeleiden en nam plaats op een zwart-witte loungebank, waarna Hans zijn zoon ging halen.

Er klonken drie korte klopjes vlak voordat Jack de deur van zijn slaapkamer zag openzwaaien. Hij zat achter zijn bureau huiswerk te maken en bekeek zijn vader argwanend. Hij leek een beetje zenuwachtig. Zo had hij hem nog nooit gezien. Sinds zijn vader directeur was geworden, had hij hem zelfverzekerd op grote bijeenkomsten en congressen zien spreken, zonder dat er ook maar één zweetdruppeltje langs zijn voorhoofd gleed. Die rode wangen stonden hem voor geen meter.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Jack bezorgd. ‘Je hebt een heel rood gezicht.’ Hij zag dat zijn vader verlegen glimlachte.

‘Kom nou maar achter dat ding vandaan.’

Zonder te protesteren gleed Jack van zijn stoel en liep achter zijn vader aan. Op de overloop pakte zijn vader hem bij zijn schouders en keek hem aan.

‘Nou, ze is er. Ik wil dat je weet dat ik je niets kwalijk neem. Ik snap heel goed dat je tegenwoordig betere dingen te doen hebt dan steeds met je vader mee te moeten. Ik hoop dat je goed met haar overweg kunt.’

Jack voelde zijn maag omdraaien en dacht na. Hij hield er niet van om vreemde mensen te ontmoeten. Maar steeds met zijn vader mee naar beurzen en congressen, vond hij ook niet meer leuk. Thuis had hij al zijn spullen en kon hij doen wat hij leuk vond. Hij had een paar keer voorzichtig aan zijn vader gevraagd of hij niet thuis mocht blijven, maar zijn vader had steeds geweigerd. En daar sinds gisteren blijkbaar een oplossing voor gevonden. Voor hem. Dat was lief.

‘Dat hoop ik ook. Het komt wel goed, pap.’

‘Zorg maar dat je jezelf straks van je beste kant laat zien, anders jaag je haar meteen de eerste avond al gillend naar huis.’

‘Wees maar niet bang. Ik zal me gedragen.’

‘Meer vraag ik niet.’

‘Is ze aardig?’ fluisterde Jack.

‘Ja, ze ziet er heel aardig uit,’ Hans grijnsde.

Jack lachte beleefd terug, maar miste de grap.

Samen liepen ze de trap af. Sylvia was inmiddels opgestaan en stond onderaan de trap op ze te wachten. Vertederd keek ze naar de tengere jongen, die waarschijnlijk iets te klein was voor zijn leeftijd, en haar met een ondeugende blik in zich opnam. Het viel Sylvia meteen op dat de ogen van de jongen dezelfde typische groene kleur als zijn vader hadden en waarachter hij gemakkelijk zijn verlegenheid kon verbergen.

‘Nee maar, wat een grote, stoere vent!’ riep ze. ‘Hoe heet je?’

‘Jack,’ antwoordde hij verlegen en staarde naar de grond.

‘Mijn naam is Sylvia van Staveren. Noem me maar gewoon Sylvia.’ Ze gaf hem een aai over zijn bol en woelde even met haar handen door zijn dikke donkerblonde haar.

‘Of krijg je liever een hand?’ vroeg ze.

‘Ja, eigenlijk wel,’ mompelde Jack zacht, terwijl hij nog steeds naar de grond staarde.

Hans verbrak Jacks trance door vlak voor zijn ogen met zijn vingers te knippen. ‘Even opletten, vriend! Ik ga opa en oma even ophalen van Schiphol. Ik ben binnen twee uurtjes weer terug. Je weet wat we hebben afgesproken, hè?’

‘Ja. Ik gedraag me netjes,’ antwoordde Jack gedwee.

‘Hij lijkt lief, maar hij kan ook een draak zijn. Als hij lastig is, stuur je hem maar naar bed,’ zei Hans tegen Sylvia.

Ze glimlachte. ‘Komt goed. Ik denk dat we ons in de tussentijd wel weten te vermaken. Ik ben niet iemand die jou voor de televisie zet totdat je vader weer thuiskomt. Hou je van spelletjes?’

‘Jawel.’ Jack praatte zachtjes, waardoor Sylvia iets naar voren moest buigen om hem te kunnen verstaan.

Hans liep naar Jack toe. ‘Je vindt het toch niet erg dat ik even weg ga?’

‘Nee hoor,’ zei Jack, terwijl hij zich aan zijn vader vastklampte. ‘Kom je wel weer zo snel mogelijk thuis?’

Hans boog zich naar zijn zoon. ‘Als het kon had ik je meegenomen, maar je weet hoeveel bagage opa en oma altijd hebben. Ik ben bang dat de auto propvol zit.’ Hans deed alsof hij nadacht en keek zijn zoon toen twijfelend aan. ‘Tenzij je het niet erg vindt om op het dak van de auto te zitten. Of misschien lig je liever in de kofferbak? Ik kan de klep open laten, zodat je lekker naar buiten kan kijken. Je moet alleen alle koffers en tasjes goed vasthouden. Heb je vijf handen?’

Jack lachte en schudde heftig zijn hoofd. ‘Het maakt niet uit, pap. Ga maar. Ik red me wel.’

Hans haalde zijn schouders op en richtte zich tot Sylvia. ‘Ik hoop dat hij zich een beetje gedraagt. Je bent zijn eerste, echte oppas. Tot nu toe hebben alleen zijn opa en oma steeds op hem gepast, maar die worden ook een dagje ouder.’

‘Ja, dat is altijd erg leuk,’ zei Jack meteen. ‘Oma leert gamen, maar ze kan er helemaal niets van. Hou je van gamen?’ Hij keek Sylvia vragend aan.

‘Natuurlijk,’ zei ze meteen. ‘En ik kan nog goed tegen m’n verlies ook!’

Hans grijsde. ‘Dan komt het allemaal wel goed.’

Nadat zijn vader vertrokken was, kroop Jack meteen voor de televisie en zette zijn x-box aan. Het openingsscherm van een oorlogsspel verscheen in beeld. Er begonnen soldaten te rennen en anderen zochten dekking achter een oude jeep.

Sylvia kwam naast hem zitten en keek hem aan. ‘Kom maar op met die controller. Ik zal je eens laten zien wat ik kan.’

‘Goed opletten, hoor. We zijn samen en we moeten alle anderen doodschieten.’ Vlug klikte hij een ander level aan, zodat ze geen schade konden aanrichten in zijn spelvoortgang.

‘Dat klinkt logisch. Hou je niets achter? Je kijkt alsof je een binnenpretje hebt.’

‘Kom, we gaan spelen.’

Het spel was geladen. Samen dwaalden ze door een kapotgeschoten stad en zochten de vijand. In de verte zagen ze vijandelijke soldaten in colonne lopen. Bewapend met een automatisch geweer rukten ze op om de aanval te openen. Ineens dook uit het niets een zombie naast ze op en deed een aanval.

Sylvia gilte van schrik. ‘Wat is dat?’

Jack wisselde vliegensvlug van wapen en hakte met een machete het hoofd van de zombie af. ‘Gaaf hè? Je had je gezicht moeten zien. Schrok je erg?’

‘Wat denk je zelf? Dus we moeten andere soldaten neerschieten en ook nog zombies afmaken?’

‘Yep. Nou goed opletten. Ze kunnen overal vandaan komen.’ Met een verbeterd gezicht tuurde Jack het scherm af.

Een kwartier lang zaaiden ze dood en verderf in een verloren stad, tot Sylvia op een landmijn stapte en de klik niet hoorde die haar dood inluidde. In een daverende explosie blies ze niet alleen zichzelf op, maar ook Jack, die naast haar liep.

‘Daar moet je wel op letten! Nog een potje?’

‘Wat een rotspel! Weet je wat? Zullen we voordat we nog een spelletje doen eerst een eindje gaan lopen? Ik weet nog een hele spannende plek te vinden waar echte soldaten hebben gezeten.’

Jack keek bedenkelijk. Hij wilde eigenlijk gamen. Hij was net in een nieuw level gekomen en als ze niet meer meedeed, speelde hij daar liever in verder. Maar omdat hij zijn vader had beloofd om te luisteren, begon hij traag te knikken. ‘Zijn we dan wel weer op tijd terug voordat mijn vader thuiskomt?’

‘Dan lig jij al lang op je bed, mannetje. Hoe laat ga je normaal altijd naar bed?’

‘Meestal om half tien’.

‘Nou, dan hebben we nog meer dan twee uur! Dat redden we makkelijk. Ga je mee?’

Jack keek aandachtig naar Sylvia en merkte dat haar linkeroog vaker knipperde dan haar rechteroog. Dat was een zenuwtic, zoveel wist hij nog wel. Bovendien keek ze hem af en toe zo vreemd aan. Alsof ze hem... Alsof ze... Nou ja, er was iets vreemds met die vrouw. Hoewel... Misschien keken sommige vrouwen wel gewoon op die manier naar kinderen.

Zijn juf op school keek soms ook zo naar de klas. Maar zij was dan ook echt een gemeen kreng. Ze kneep kinderen wanneer ze boos werd en soms begon ze ineens te schelden.

Misschien had zijn moeder vroeger ook wel op die manier naar hem gekeken. Dat kon hij zich toch niet herinneren, omdat zijn moeder was overleden toen hij nog heel klein was. Ze was heel erg ziek geweest, maar had de ziekte gedragen als de sterke en stoere vrouw die ze was! In gedachten hoorde hij de stem van zijn vader, die bij iedere tegenslag altijd zei: “Dat

zou je moeder ook niet klein hebben gekregen, dus ons ook niet!” Zijn vader klonk altijd trots wanneer ze het over zijn moeder hadden. Jack glimlachte in zichzelf en rechtte zijn rug. Zo’n oppas zou zijn moeder ook niet klein hebben gekregen, dus hem ook niet!

Een vriendelijk zetje tegen zijn elleboog liet Jack opschrikken uit zijn gedachten.

‘Sorry, wat zegt je?’ zei Jack toen hij zijn naam hoorde.

‘Ga je mee? Ik ben er klaar voor.’

‘Waar gaan we dan precies naartoe?’

‘Dat zie je vanzelf wel. Het is echt heel indrukwekkend. Kijk je wel eens naar oorlogsfilms?’

‘Soms.’

‘Ga je wel eens met je vader naar de duinen?’

‘Nee, papa werkt veel. We gaan soms wel naar pretparken. Telt dat ook mee?’

‘Ja, dat telt ook mee. Maar dan wil ik je nu iets laten zien dat je nooit meer zult vergeten. Het heeft met je oorlogsspelletje te maken.’

‘Ik ben benieuwd,’ mompelde Jack nu hij weer aan zijn nieuwe level werd herinnerd.

HOOFDSTUK 2

Ze stapten in haar auto en reden over de provinciale weg richting Wassenaar. Jack was benieuwd waar ze naar toe gingen, maar kreeg niet de kans om dat te vragen, want Sylvia had over iedere bocht die ze maakten wel iets te vertellen. Ze namen het rotonde driekwart en daar ging ze weer.

‘Hier was vroeger een schitterend hertenkamp, met allerlei dieren. Vooral herten, die zag je toen nog niet zoveel.’

‘Oh.’

Bovenaan de heuvel draaide ze de Cantineweg op, een smalle landweg die langs de rand van de duinen liep en de scheiding vormde tussen nieuwbouw en duin. Onverstoorbaar praatte ze verder. Jack overwoog even om zijn vingers in zijn oren te steken, maar herinnerde zich net op tijd de belofte aan zijn vader.

‘Ik zie dat de oprukkende nieuwbouw hier ook al woekert als onkruid. Ach, zo is er weer een karakteristiek stukje Katwijk geworden tot niet meer dan een willekeurige jeugdherinnering.’

‘Het zal wel.’ Zou hij een grapje maken over haar zenuwtrek? Nee, beter van niet.

‘Het zal wel? Dit waren voorheen prachtige landerijen. Huizenbouw is haast even vernietigend als k... Oh, we zijn er.’ Ze parkeerde de auto halverwege aan de zijkant van de weg, tegen de duinen. Beiden stapten tegelijk uit.

‘Hier is het!’ riep ze. Triomfantelijk overhandigde ze Jack de zaklamp, die ze zojuist uit het dashboard had gehaald.

Jack nam aarzelend de lamp aan. ‘Wat moeten we hier nou doen? Ik dacht dat we naar een film ofzo zouden gaan?’

‘Nee,’ zei ze, terwijl ze haar hoofd schudde. ‘Ik vroeg of je van oorlogsfilms hield.’ Ze knipte haar eigen zaklamp aan en uit, om te kijken of hij het deed.

‘Wat heeft dat dan met de duinen te maken?’

‘Dat zal ik je zo laten zien.’

Samen liepen ze de duinen in, het schelpenpad op. Het was rustig. Op Jack en Sylvia na, was er verder niemand te bekennen. Voor hen uit schoot een klein, bruin konijn weg van het pad. Het diertje sprong geschrokken in het groen achter het prikkeldraad. Een wit huppelstaartje verried waar het zich verscholen hield.

Al na een paar meter stond Jack even stil en ademde diep in. Hij rook die karakteristieke, frisse duinlucht, die alleen nóg lekkerder kan ruiken na een regenbui. Het begon al zachtjes te schemeren en naast zich hoorde hij een aantal krekels die in het helmgras voorzichtig begonnen te tjirpen. Opeens twijfelde hij of het wel een goed idee was om met een vreemde vrouw, waar hij eigenlijk alleen haar naam van wist, de duinen in te gaan. Maar zijn vader vertrouwde haar, dus moest hij dat ook maar doen. Hij trok een korte sprint, zodat hij weer naast haar kwam te lopen. Ze volgden het paadje tot ze voor een tweesprong stonden.

‘En nu?’ vroeg Jack.

‘Nu gaan we linksaf en lopen we door tot we aan onze linkerhand bunkers zien.’

Meteen stond Jack stil en staaarde zijn oppas met grote ogen aan. ‘Echt waar? Zijn daar echte bunkers? Uit de oorlog?’ vroeg hij.

‘Echte bunkers, uit de tweede wereldoorlog,’ beaamde ze. ‘Ik kan niet geloven dat je nog nooit met je vader door de duinen hebt gewandeld. Dit is zo’n mooi gebied. Dan had je ze zelf al veel eerder zien liggen.’

‘Mijn vader heeft weinig tijd. Als hij tijd heeft, dan wil hij liever ontspannen en lekker op het strand liggen.’

‘Het zal inderdaad niet meevallen om een eenoudergezin draaiende te houden,’ zei ze meer tegen zichzelf dan tegen Jack.

‘Kunnen we gewoon bij die bunkers naar binnen?’ vroeg Jack hoopvol.

‘Dat kan. Er zijn er heel veel dichtgegooid met puin, maar er zijn er ongeveer evenveel waar we nog gewoon in kunnen. Dat is niet overal meer zo, maar hier gelukkig nog wel, voor zolang het nog duurt, tenminste. Het enige wat we nodig hebben is dit.’ Triomfantelijk liet ze een klein zaklampje zien, dat ze al die tijd in haar hand verscholen had gehouden en zwaaide ermee voor zijn neus. Jack begon onmiddellijk te grijnzen.

‘Waarom zijn hier toen eigenlijk bunkers gebouwd?’ Jack keek haar nieuwsgierig aan en zag dat Sylvia het een stomme vraag vond.

Ze haalde haar schouders op. ‘Dat vonden de Duitsers een goede strategische plek.’

‘Wat was er dan strategisch aan?’

Sylvia zuchtte geïrriteerd. ‘Ze verwachtten vanuit zee te worden aangevallen door onze bondgenoten, daarom leek een kustlijn vol bunkers en een grote, dikke muur hen de beste verdediging. Op deze manier hebben de moffen bijna de hele kust van West-Europa bedekt, van Noorwegen tot Spanje aan toe.’

‘Een hele muur langs de zee?’

‘Nee, de Atlantikwall liep niet aan één stuk door. Het concentreerde zich op strategische punten en na de invasie van Normandië hebben ze de bouw zelfs grotendeels stilgelegd.’

‘Ligt die dikke muur hier ook?’

‘Ja.’

Jack liet de informatie op zich inwerken en keek Sylvia ondertussen bewonderend aan. Ze wist blijkbaar erg veel over de tweede wereldoorlog, of ze kon snel dingen verzinnen. Maar ze had jammer genoeg weinig zin om er over te vertellen. Dan had ze hem maar niet hiernaartoe moeten nemen, vond Jack en waagde zich nog aan een laatste vraag. ‘Kunnen we straks ook bij die muur kijken?’

‘Als we tijd hebben wel.’

Het viel hem op dat haar linkeroog weer heftig knipperde. Bovendien werd het erger naarmate ze dichterbij de buurt van de bunkers kwamen. Waar zou ze toch zo zenuwachtig voor zijn? Misschien mocht ze niet meer in de duinen komen? Misschien had ze hier wel eens iets stoms gedaan? Brand gesticht of zoiets. Dat zou best kunnen. Hij had ooit eens met Tim per ongeluk een houten speelhuisje in brand gestoken. Het was nooit de bedoeling geweest om het hele huisje plat te branden, ze wilden alleen maar een openhaardvuur maken in de hoek. Net als zijn vader thuis ook altijd deed. Dat was zo gezellig. Maar ineens was de muur in brand gevlogen en konden ze het niet blussen, omdat ze geen water hadden. De beheerder van de speeltuin was woedend geweest. Ze mochten na het ongeluk nooit meer terugkomen. Ze waren verbannen voor het leven, had zijn vader hem verteld. Wat niet helemaal eerlijk was geweest, want zijn vaders verzekering had een flinke vergoeding aan de beheerder betaald, die daarvan toen een veel mooier huisje had gekocht.

Misschien was dit ook wel zoiets en was ze daarom zo zenuwachtig? Tenzij ze iets met hem van plan was? Ze waren hier per slot van rekening helemaal alleen. Het onbehaaglijke gevoel groeide met iedere stap, tot hij zelfs een beetje bang begon te worden.

‘Wat gaan we daar ook alweer precies doen?’ vroeg hij voorzichtig. Ondertussen hield hij haar scherp in de gaten en zag Jack dat er heel even een geïrriteerde frons op haar gezicht verscheen door al zijn vragen.

‘We gaan daar gewoon even kijken,’ klonk het toch nog redelijk vriendelijk.

‘Maar het wordt steeds donkerder en we hebben maar twee zaklampen bij ons. Zitten er wel nieuwe batterijen in? We zijn daar helemaal alleen,’ wierp Jack tegen.

‘Kom nou maar mee. We zijn er bijna. Ik weet zeker dat je het leuk zult vinden.’

‘Hoe weet je dat nou zo zeker? Je kent me nog maar net.’

Hij zag haar rustige uitstraling als sneeuw voor de zon verdwijnen, haar ogen werden koud en fel en haar gezicht nam ineens scherpe lijnen aan.

‘Hou nou eens op met dat gezeur en stel niet de hele tijd van die stomme vragen! Je doet alsof je simpel bent! We gaan gewoon...’

Haar stem klonk ineens vriendelijk en de scherpe lijnen in haar gezicht werden meteen zachter. ‘Oh, kijk! Daar zijn ze!’ riep ze opgelucht. Ze strekte haar arm en wees de duinheuvels in.

Al was het volle maan, Jack moest zijn ogen tot spleetjes knijpen om ook maar iets in de grauwe verte te kunnen zien. Hij zag in een duintop iets dat op een smalle, maar hoge opening leek. Bovenop een andere heuvel stond nog zo’n stenen gleuf. Deze was nog slechter te zien, doordat de stenen verscholen lagen achter talloze struiken duindoorn. Maanlicht weerkaatste op de oranje besjes en gaven de heuvel bijna iets feestelijks, maar verder was er niets van de betonnen oorlogsmonumenten te zien.

Sylvia stapte over de lage, houten paaltjes waar prikkeldraad overheen gespannen was.

‘Dit zijn waarschijnlijk niet de beste schoenen om de duinen mee in te gaan,’ zei ze toen de hakken van haar rode pumps tot de zool in het zand zakten.

Jack hoorde het niet, hij was al een paar meter voor haar uit het dalletje in gerend. Op zijn hoede, maar opgejaagd door zijn nieuwsgierigheid, wachtte hij ongeduldig op haar.

Ze stapten samen door een kaal zanddalletje omhoog en ontweken zoveel mogelijk de stekelige duindoorn met zijn zachtgroene bladeren en vlijmscherpe doornen. Jack herkende de struik uit “Wat vind ik in de duinen”, dat boekje dat hij ooit eens van zijn vader had gehad. Hij had er maar een handvol planten uit kunnen onthouden. De rest was gewoon een plant. Boven op de heuvel aangekomen moesten ze nog een meter of tien door helmgras en over een tapijt uitgebloeide witte duinroosjes en andere duinflora, die om de beurt opdoemden in het schijnsel van de zaklamp. De schemer had intussen definitief verloren van de invallende nacht en in het zachte maanlicht kon Jack nog net de contouren onderscheiden van de bruine bakstenen gang die achter een ruim twee meter hoge sleuf schuil ging. Aangekomen bij de stenen sleuf, zag hij dat Sylvia zenuwachtig om zich heen keek voordat ze hem de bunkeringang introk.

Met grote ogen van verbazing liet hij zich meevoeren. De sleuf was ongeveer vijftien meter lang en anderhalve meter breed. Tussen de muren lag zand, met hier en daar een verdwaald polletje gras. In het midden van de sleuf waren aan weerszijden twee deuropeningen. Jack bekeek de openingen en zag de grote, stenen kamers die erachter lagen. Toen hij met zijn zaklamp de kamer in scheen, zag hij dat er aan het eind nog meer kamers aan vast zaten. Maar Sylvia bleef hem maar meetrekken en ze liepen de kamers gehaast voorbij. Met grote passen liep Sylvia voor hem uit en Jack deed zijn best om bij te blijven. Voordat hij er erg in had wandelden ze aan de andere kant de sleuf uit en stonden weer buiten. Vanaf die plek zag Jack dat er nog meer van dezelfde hoge sleuven her en der in de aangrenzende duinheuvels verspreid lagen. Sylvia stond even stil en leek zich te oriënteren. Jack maakte van de pauze gebruik om vlug weer naast haar te gaan staan. Hij vond de kolossale bouwwerken enorm indrukwekkend en wilde eigenlijk graag in de kamers rondkijken. Maar omdat ze steeds zo vinnig reageerde, durfde Jack dit niet voor te stellen.

Hij merkte dat Sylvia sneller begon te ademen en ze duwde hem nu voor zich uit. Ze daalden de heuvel af en uit het duister doemde er rechts van hem een vierkant blok beton op.

Het was overwoekerd met duindoornstruiken en hoog helmgras. Aan de zijkant groeide een flinke meidoorn. De witte bloemen aan de boom leken op te lichten in het donker en trokken even Jacks aandacht. Bovenop het blok beton lag een mat met half verdord gras, dat misschien nog wel uit de oorlog stamde. Daarmee was de bunker gecamoufleerd, zodat er vrijwel niets van te zien was.

Ze liepen behoedzaam om het grauwe blok beton heen, terwijl zich aan de achterkant een halve eeuw wildgroei openbaarde. Vol ontzag scheen Jack zijn zaklamp op de met planten begroeide trap, die, opgesloten tussen twee baksteenbruine muren, naar beneden leidde. Er groeide een kleine boom tussen een traprede en de muur omhoog en de trap zelf was links en rechts met varens begroeid. Van onder naar boven liep een wirwar van dode takken en op iedere tree groeide een dikke laag mos. Bovenaan gedijde een grote boom. Zijn lange takken vol bladeren hingen precies boven het gat en verscholen met gemak het grootste gedeelte van de ingang. Er was slechts een klein, donker gat dat als doorgang kon dienen.

‘Gaan we hier naar beneden?’ vroeg Jack opgewonden.

‘Dat is het plan, lijkt je dat niet spannend?’

Even twijfelde Jack, maar nu hij dit allemaal gezien had, waren zijn eerdere huiveringen geen enkele partij meer voor de nieuwsgierigheid die hem nu volledig in zijn greep had. Toen zijn avontuurlijke besluit eenmaal vaststond, bedacht hij zich ook geen moment meer en liep haastig naar de trap. ‘Mag ik eerst?’

‘Vooruit dan, maar let goed op. Het kan glad zijn.’

Jack stapte over een grote tak, die voor de trap lag en zocht voorzichtig met zijn schoen de eerste tree. Zodra hij zijn gewicht erop zette, hoorde hij het zompige geluid van nat mos. Sylvia volgde hem en terwijl Jacks ene hand steun vond bij de koele muur, greep zijn andere hand de overhangende takken van de boom vast. Behoedzaam zette hij zijn ene voet voor de andere op de glibberige treden. Bezorgd keek hij achterom en zag Sylvia’s opgewonden blik en gloeiende wangen. ‘Je pakt me toch wel op tijd vast, als ik uitglijd?’ Zonder op antwoord te wachten zette hij zijn voet op de volgende tree en zocht opnieuw naar houvast tegen de muur. Hij was benieuwd hoe het er beneden uitzag. Misschien lagen er nog dingen uit de oorlog.

Op dat moment gleed zijn voet van de mossige tree en viel hij achterover tegen Sylvia aan. Onvoorbereid op wat er gebeurde, greep ze hem te laat vast en onmiddellijk schoof hij de laatste treden hard naar beneden. Van schrik gaf hij een luide schreeuw, maar die hield abrupt op toen zijn achterhoofd met een harde klap op de rand van een tree terecht kwam.